

ASKER ELVEFORUM

Asker Kommune
 post@asker.kommune.no
 Marte Helene Lie, Plan- og Bygningssjef
 Tor Arne Midtbø, Kommuneplansjef
 cc: Bygningsrådet ved Nina Ekren Holmen, leder
 cc: Asker Skiklubb ved Steinar Bustad, formann

Asker, 03.04.16

Kommentarer til Føyka-Elvely Områdereguleringsplan - 1. gangs høring

Asker Elveforum har med interesse mottatt første gangs høring av «In the loop»-prosjektet som er et spennende og sentrumsnært byutviklingsprosjekt.

Asker Elveforum vil imidlertid fremføre at enkelte tiltak som er beskrevet relatert til Askerelva og Drengsrudbekken slik disse er beskrevet, vil kunne komme i konflikt med Vannressursloven og Naturmangfoldsloven uten at det er sikkerhets- eller vitale samfunnsmessige interesser involvert.

Bevaring og restaurering av Askerelva og Drengsrudbekken, som argumentert for i denne høringsuttalelse, forandrer ikke på hovedgrepet for utbygningssplanene for Føyka/Elvely-området og forringer heller ikke de positive konsekvenser av planen. Det kan argumenteres for at bevaring og restaurering av vassdragene vil gi Asker sentrum og hele området (som er et viktig knutepunkt som definert i Transportplanen) en ytterligere kvalitet som er viktig for storsatsningen på knutepunkter.

Konsekvenser

Områdereguleringsplanen inneholder en rekke positive elementer:

- Drengsrudbekken åpnes med en dam og en kanal som er bedre enn dagens kulvert
- Kirkevei fjernes som gir mulighet for både et bredere grønt belte og en park i Asker sentrum
- Krysset Kirkeveien/Semsveien flyttes lengre vekk fra elva
- Det blir muligheter for å fjerne gamle oppfyllinger på østsiden av elva som kan gi et bredere grøntbelte og generelt økt bruk av grøntområdet
- Overvannsløsninger som sikrer Føyka og Elvely-området mot flom, kan etableres
- Store deler av grønnstrukturen langs Drengsrudbekken er definert som hensynssone
- Den nordlige delen fra Drammensveien til gangbroen er definert som hensynssone
- Den sørlige del av Askerelva (ved Elvely) har soner som er klassifisert som hensynssoner

Områdereguleringsplanen inneholder elementer som er både positive og negative:

- Ny gangbro over Askerelva binder ytterligere sammen dagens sentrum med Føyka og gir en positiv opplevelse av elva/grønnstrukturen. Det er imidlertid negativt dersom broen blir bred, lav og forstyrrer kantsonene
- Erstatning av kulvert med bro ved dagens Kirkeveien/Bankveien kan redusere flomtopper, men vil medføre grunnarbeid i kantsonene
- I samme området restaureres/fjernes spuntvegg som er i ferd med å rase ut, men samtidig medfører dette grunnarbeid i kantsonen

De direkte negative elementene for Askerelva er flere:

- Elva flyttes mot øst i Elveparken i en lengde av 120 meter, inkludert utvidelse i ca 50 meter
- Elva utvides i ca 70 meters lengde i Elvely-området
- Etablering av to terskler og heving av vannspeil
- Svært smale kantsoner (2-3 m) i deler av området
- Det bygges torv helt ned i elvekanten to steder
- Lyssatt gangvei på treplattung i elvekanten
- Kantsoner forstyrres med nye gangbroer ved Bakerløkka og Torvveien, ny Bankvei bro og behov for vann og avløpsrør som krysser elven

Samlet en utbygging som resulterer i at mer enn 400 meter med dagens kantsoner og vegetasjon blir borte langs Askerelva dersom foreliggende kart og planer ikke justeres.

De negative elementene for Drengsrudbekken er:

- Inngrep i kantsonen som påvirker fisk- og fuglelivet i området
- Oppdemning og flomsikring er negativt for gråor-heggskogen i bekkens kantsoner
- Drengsrudbekken er viktig som rømmingsvei for fiskebestanden i Askerelva og restaureringen som er foreslått er trolig ikke tilstrekkelig for å sikre dette

Ubalansert fremstilling

Konsekvensutredningen synes å bruke alle de positive elementene ved utbyggingen til å balansere de negative konsekvensene for vassdragene. Asker Elveforum mener at dette ikke er korrekt saksbehandling, da det er snakk om to forskjellige saker. Vi er imidlertid av den oppfatning at alt det positive kan oppnås og forsterkes ved faktisk å hensynte vassdragenes behov.

Behov for ytterligere utredninger

Rapporten «Utredningen i forhold til Naturmangfoldsloven §§8-12» datert 15.10.14 baserer seg på tidligere miljøstudier av Askerelva og rapporten konkluderer med svært negativ konsekvens. Urbanisering av elvebredden og introduksjon av nye terskler vil medføre store negative konsekvenser for naturverdiene, økosystemet og to rødlistede arter: elvemusling og flatdøgnflueart. En flytting av elva med grunnarbeider vil få negative konsekvenser nedstrøms. Rapporten argumenterer for at kantsonene beholdes og at elva ikke utvides slik at vannhastigheten reduseres. Tilleggsrapporten datert 25.02.2016 gir som total vurdering negativ konsekvens, men uttrykker fremdeles stor bekymring for mange av tiltakene og skriver bl.a. i punkt 4.2 Endringer ved Askerelva: «Både tiltak som åpner kantvegetasjonen ned mot elvebredden i dette området og direkte inngrep i elvebunnen vil være svært negativt for bestanden (av *elvemuslinger*) og dermed området naturverdier.»

Det er etter det Asker Elveforum kan se ikke utført feltstudier som en del av utredningen, og det kan derfor ikke utelukkes at det finnes ytterligere rødlistede arter i vassdragene.

Gjeldende lovverk

Vannressursloven §11 sier «..... langs bredden skal det opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr». §12 gir mulighet for avvik etter en søknad til NVE, men begrunnelsene som er brukt for å flytte elv og fjerne kantsoner anser Asker Elveforum å ligge langt utenfor det som er definert som gyldig grunn.

Gjeldende kommuneplan

Kommunalplanen for 2014 – 2026 beskytter vassdrag og grønnstrukturer og områderegeringsplanen for Føyka/Elvely er slik vi ser det ikke i henhold til gjeldende Kommunalplan.

Askerelva er vernet

Vassdragene i Asker ble vernet mot kraftutbygging fordi de har en verneverdi. Stortingsmelding 14 (2015-2016) «Natur for livet» levert desember 2015 sier at Regjeringen vil arbeide for at verneverdiene i vernede vassdrag opprettholdes eller eventuelt gjenoprettes der det viser seg at negative påvirkninger har forringet verneverdiene.

Askerelva har vært utsatt for et sterkt arealpress og det er behov for restaureringstiltak i området fra Kattugledalen og nesten fram til Bondivann.

Vanndirektivet

Asker kommune er en del av Vannområde Indre Oslofjord Vest og kommunen har følgende tidsfrister for å sikre god økologisk og kjemisk tilstand i tråd med kravene i EUs vanndirektiv:

- Alle tiltak skal være igangsatt innen 31.12.2018
- God kjemisk og økologisk tilstand for vannkvalitet skal nås innen 2021.

Store inngrep i vassdragene med tilhørende kantsoner er derfor ikke forenlig med oppnåelse av miljømålene.

Flomsituasjoner/terskler/grunnvann

Utredningen angående flomsituasjonen forutsetter at elvebredden ved tersklene blir 15,5 meter. Dette er ikke i henhold til områderegeringskartet og saksframlegget hvor elva er tegnet inn vesentlig smalere. Flomsletten på Føyka blir borte og den nye terrengprofilen er ikke benyttet i beregningene for å dokumentere at vannet ikke vil overstige en 200 års flom med de marginer som NVE nå anbefaler. Selv om terrenget på østsiden blir noe lavere ved fjerning av Kirkeveien, er terrenget på vestsiden hevet ved fylling fra elvekant og opp til promenadenivå på 104 m. Vi mener at det må bli klarere sammenheng mellom flomberegninger og det fremlagte kartmaterialet.

Terskler i elva hever vannspeilet og reduserer tilgjengelig volum for flom. I tillegg øker sedimentering som resultat av strekningens lavere evne til å frakte sedimenter i tillegg til at vegetasjonen og kantsonene fjernes.

Heving av vannspeil vil også heve grunnvannet i området og konsekvenser for eksisterende bebyggelse og infrastruktur bør utredes.

Andre tiltak langs Askerelva

Utredningen angående flomsituasjon bør også inkludere utbygging ved Semsveien 51-55 og utbygging på Kraglund. Sistnevnte er utvidet ved et veianlegg i 10 m sonen mellom bygg og elv som skaper en ny restriksjon.

Fiskebestanden

Fiskebestanden i Askerelva og Drengsrudbekken bør kartlegges gjennom egne fiskeundersøkelser, inkludert vurdering av mattilgang, skjuleplasser, vandring, bestandstetthet, reproduksjon og betydning for elvemuslingene som finnes og i fremtiden kan etablere seg ytterligere. Erfaring fra bl.a. Akerselva i Oslo har vist at fiskebestand kan reetableres. Asker Elveforum vil ved anledning diskutere disse forholdene med Asker Jeger og Fiskeforening.

Brøyting

Brøyting av veier og promenader versus beskyttelse av vegetasjon må også inkluderes i planleggingen. Områdekartet viser at det er svært små avstander fra elvekant til promenade.

Sammendrag og videre arbeid

Asker Elveforum ønsker å beholde og forbedre, en Askerelva og en Drengsrudbekk som fortsatt kan framstå med kvaliteter som er gunstige for plante- og dyreliv i og langs vassdraget. De viktigste elementer for å oppnå dette er:

1. Dagens tette kantvegetasjon som gir skjul, temperaturregulering og holder tilbake urban avrenning, må beholdes.
2. Flytting av Askerelva og de foreslåtte terskler vil kreve store inngrep og vil omdanne elvestrekninger som i dag har biologisk gunstig vannhastighet, til nærmest stillestående dammer. Vi ønsker at flytting og terskler tas ut av planene.
3. Vi ser et behov for ytterligere feltundersøkelser og detaljerte flomstudier i tillegg til å engasjere spesialister innen biologisk mangfold og naturrestaurering i forbindelse med revidert områdeplan og detaljerte planer for grønnstrukturene langs Askerelva og Drengsrudbekken. Vi foreslår at dette arbeidet starter parallelt med høringsprosessen basert på lovtekstenes krav.
4. Områdereguleringsplanen må justeres for å unngå konflikt med eksisterende lovverk fordi det ikke er framsatt begrunnelser som kan brukes i en søknadsprosess for å få tillatelse til å avvike fra lovverket.

Vi foreslår et snarlig møte for å gjennomgå fremlagte synspunkter til første gangs høring.

Vennlig hilsen
Asker Elveforum

Sign.

Unn Orstein, Leder